

Nr. 146/233/

Ketvirtadionis, 1946.VI.27

IŠ VISO PASAULIO

- PERSILAUŽIMO PUNKTAS, kaip pasakyta vakar iš Londono, laukiamas keturių ministerių konferencijoje Paryžiuje. Vakare vicemin. Višinskis viceministerių pasitarime iškėlęs pasiūlymą - tuoju sušaukti neoficialų keturių ministerių posėdį, kad būtų galima sureguliuoti taikos sutarties su Italija, ypač gi Triesto, klausimai. Prieš kelias dienas konferencija atrodžiusi einanti palankiai, bet paskui prasidėjęs konfliktas po konflikto. Užvakar Molotovas kalbėjęs tiesiog "prieš viską", tuo būdu buvusi kliudoma konferencijos pažanga. Korespondentų spėliojimu, Molotovas tai daręs dėl to, kad, tur būt, laukęs naujų instrukcijų iš Maskvos. Vakare viceministerių pasitarimuose buvęs iškeltas klausimas Italijos kolonijų sureguliuojimą atidėti vieneriems metams. Byrnes esąs pareiškęs, kad Triesto likimo sprendimas irgi atidėtinas dvejiems metams, o jei paskui nepasisiektų jo sureguliuoti, tai Triestas perleistinas JTO patikėtiniais. Šio ryto žiniomis, Molotovo-paskatinimu vakar vakare įvykęs Višinskio siūlytasis neoficialus posėdis, kuris užtrukęs ligi pat vidurnakčio. Svarstytas Triesto klausimas, bet jokios vieningos nuomonės nepasiekta. Molotovas pasiūlęs Triestą padaryti autonomišką, valdomą Jugoslavijos, pagal keturių sąjungininkų nustatytą statutą, o didžiausias kompromisas iš rusų pusės čia būtų - sudaryti koalicinį Jugoslavijos ir Italijos valdomąjį organą Triestui. Dėl sienų čia Molotovas jokių naujų pasiūlymų nepateikęs. Bet Bevinas pareiškęs kitą nuomonę: visa medžiaga rodanti, kad Triestas priskirtinas Italijai ir kad Italijos-Jugoslavijos sienos turinčios būti reguliuojamos pagal Prancūzijos pasiūlymą. Byrnes pareiškęs, kad čia nesusitariant, klausimas perduotinas 21 tautos taikos konferencijai. Dieniniame posėdyje, Londono žiniomis, buvęs liečiamas pagal penkis punktus taikos sutarties su Rumunija klausimas, drauge ir Dunojaus laivybos, tačiau ir dėl to nepasiekta vieningo susitarimo. Marš. Tito, kaip Londonas praneša, sp. atstovams pareiškęs, jog Jugoslavija nepriimsianti jokių nutarimų, jeigu jai nebūsiąs priskirtas Triestas. Londono radijo spaudos komentatorius pažymi, kad ministerių konferencija esą apsišvylimo ir užvakarykštė diena "buvo blogiausia konferencijos diena". "Times" pabrėžia, jog esą "toli siekiančių nuomonių skirtumų". "Stars and Stripes" /Nr. 174; VI. 24/ rašo: du JAV kariniai laivai atvyko į Triesto uostą birž. 22 d., padidindami sąjungininkų laivų skaičių iki 7 tuo laiku, kada Paryžiaus pasitarimai eina į kritišką stadiją. Nors apie jų buvimo laiką nebuvo pranešta, bet greičiausiai jie čia išbus, kol ministrai susitars dėl Triesto ir Venecijos Giulia. Prieš tris dienas yra atvykę britų sunkusis kreiseris "Mauritius", kreiseris "Liverpool", naikintojas ir fregatas, tanklaivis ir įvairūs pagalbiniai laivai.

- PST VAKAR, kaip sakoma iš Londono, 6 valandas išposėdžiavo ir nepasiekė jokios vieningos nuomonės rezoliucijai dėl Franco Ispanijos klausimo, išskyrus tai, kad tas klausimas paliekamas darbotvarkėje.

- MIN:PIRM.BIDAULT, kaip Londonas praneša, vakar susirinkusiame steig.seime apibrėžė naujosios vyriausybės darbų programą, pažymėdama, kad dabar ne metas kelti partijų priešingybes, o svarbiausias uždavinys esąs - sudaryti konstitucijos projektą. Trumpa kadencija neleidžianti imtis kokių didelių reformų. Vyriausybė rūpinantis sureguliuoti atlyginimų klausimą, remdama gausias darbininkų šeimas, palaikydama taupų racionavimą, sudrausdama juodąją rinką ir kt. Iki spalio mėn. manoma priimti konstituciją. Seimas 514 balsų prieš 4 išreiškė naujajai vyriausybei pasitikėjimą. Kaip "Schwab.Zeitung" /Nr.48,VI.25/ rašoma, kat.respublikonai /MRP/ turi šias ministerijas: užs.reikalų, informacijos, finansų, teisingumo, ginkluotųjų pajėgų, nacionalinio ūkio, pašto, gyventojų; socialistai: vidaus, žemės ūkio, švietimo, kolonijų, viešojo darbo bei transporto; komunistai: ginklavimo, pramonės produkcijos, atstatymo, darbo, sveikatos, veteranų bei karo aukų.

- JT CHARTOS metinės vakar buvo minimos. Lygiai prieš metus ji buvo pasirašyta San Francisco. Ta proga gen.sekr.Trygve Lie, Londono pranešimu, pabrėžęs tarpusavio tautų susipratimo reikala. Austrijoje ta proga pareikštas pageidavimas, kad ji būtų įsileista į JTO.

- MONGOLIJA, kaip New York praneša, pateikusi gen.sekr.T.Lie pareiškimą, kuriuo prašosi priimama į J.T.Organizaciją nariu. Tuo būdu rugsėjo 3 d. pilnačiai dabar teksią svarstyti trijų valstybių priėmimo pareiškimus, būtent: Siamo, Albanijos ir Mongolijos.

- INDIJOJ, Londono žiniomis, vicekaralius ir britų misija pranešė, kad, nepavykus galutinai su krašto partijomis susitarti dėl peraimamosios vyriausybės sudarymo, esanti sudaroma provizorinė patikėtinių vyriausybė. Britų misija Londonan grįšianti apie šeštadienį, tačiau derybos vėl būsiančios pradėdamos.

- AUSTRIJCJ federacijos vyriausybė, Londono žiniomis, nutarusi tų vokiečių, kurie tenai gyvena nuo 1938 metų ir nebuvo NSDAP nariai, neevakuoti iš krašto.

- PROF.SĄJUNGŲ VYKD.KOMITETAS, dabar posėdžiaujas Maskvoj, kaip Londonas praneša, priėmęs tam tikrą chartą, pagal kurią reikalaujama laisvo prof.sąjungų organizavimosi visose Vokietijos zonose industrijos principu, t.y. viena įmonė ir viena prof.sąjunga.

- BRITŲ ZONOJE, "Times" korespondento žiniomis iš Londono, didėjęs įtempimas tarp britų militarinės valdžios ir Kat.Bažnyčios, kuri atsisakanti įvesti bažnytinius teismus dvasiniukams etnifikuoti, kai tuo tarpu evangelikai sutikę tai padaryti.

- APIE EUROPOS 1.600.000 PABĖGĖLIŲ LIKIMĄ, buvo tartasi Ūk.ir Soc. Tarybos paskutiniuose posėdžiuose. Rusija čia pateikė pareiškimą, jog pabėgėlių stovyklos Vokietijoje turinčios būti "apšvarintos" ir atviros atskirų vyriausybių misijoms, kurios pamėgintų savo krašto žmones paskinti grįžti tėviškėn. Rusija mano, jog pabėgėliai gauna klaidingų informacijų apie savo gimtųjų kraštų padėtį. Tuo būdu esą ne tik sulaikoma nuo grįžimo daugelis asmenų, bet ir jų nuomonė apie politinę padėtį tėviškėje esanti užnuodiama, taip jog susidary antinacionalinės partijos stovyklose. Kad pasipriešintų tai "kenksmingai propagandai", rusai pageidauja, kad stovyklos būtų atidaromos atitinkamų vyriausybių misijoms, idant tuo būdu būtų imanoma paskleisti tiesą apie jų kraštus. Rusų pasiūlymas 11 balsų prieš 5 atmestas, ir nutarta naujai steigtinėjai internacionalinei pabėgėlių Jungtinių Tautų organizacijai perduoti pačiai spręsti, kaip ir kas turėtų informuoti pabėgėlius apie

padėti jų gimtuosiuose kraštuose. Ta naujoji pabėgėlių organizacija taip pat turės uždavinių pakeisti UNHCR, kai ji neveliau kaip šių metų gale sustabdys savo veiklą /DNZ Nr.50,VI.24/.

- TUKSTANČIAI ŽYDŲ ir kitų rytinės Europos pabėgėlių atsiranda amerikiečių zonoje Vokietijoje. Kariuomenė turi su jais daug bėdos. Per paskutinius 3 mėnesius atsirado nežinia iš kur apie 25.000 naujų DP. Kariuomenė, JTO padedama, dabar aprūpina per 355.000 beviečių. DP skaičiai nuolat auga. Tarnautojai tvirtina, kad jie atsiranda iš rytų, praeidami pro visas sargybas. Tik per paskutines dvi savaites staiga atvyko 5000 žydų, tuo tarpu per visą gegužės mėn. atvyko 5000. Kariuomenė spėja, jog atvyksia dar tūkstančiai. Rytinėje Europoje nusistatyta, kad žydams ne vieta Europoje, ir atvyksia per 300.000 žydų iš Lenkijos bei rytinės Rusijos. Kariuomenė turės steigti naujų stovyklų, saugoti nuo liūčių ir netvarkos ir atgabenti daugiau maisto iš JAV. Karinės valdžios DP skyrius paskelbė DP skaičių daugėjimui parodyti: kovo mėn. 331.513, balandžio - 350.307, gegužės - 355.045. Daugiau kaip pusė iš 25.000 naujų atvykėlių yra žydai. Iš 38.756 žydų skaičiaus kovo mėn. išaugo iki 52.191 apie birželio vidurį. Bendras DP skaičius padidėjęs, nors repatrijavo 58.750 /SaS Nr.171,6.21/

- UNHCR TEAM 74 buv.dir.J.Livesay "Manchester Guardian" /V.18/paskelbė šmeižiantį laišką prieš beviečius, kur tarp kitko rašoma: "...Turėdamas galvoje tai, kas būtina daryti, ir žvelgdamas į ateitį, aš tikiu, kad nuolatinis spaudimas versti lenkus ir pabaltiečius, esančius Vokietijoje, grįžti namo būtų geriausia politika šiai problemai išspręsti. Stovyklų direktoriai geriausiai pažįsta tas demoralizuojančias sąlygas, kurios susidaro gyvenant stovyklose. Gal būt ir jie tiki, kaip ir aš tikiu, kad yra daug geriau pakęsti tam tikrą politinę nuoskaudą tėvynėje /jeigu toks politinis persekiojimas ir būtų, kas nėra įrodyta, jeigu pabaltiečiai būtų gražinti/ negu nužmoginančioje ir visiškai iš nervų pusiausvyros išvedančioje aplinkoje gyventi, kuri vyrauja stovyklų gyvenime. Mūsų nuvertinimas susidaro dėl šių priežasčių: a/nėra jokio reikalo dirbti, b/nėra jokių ateities perspektyvų, c/didesnės maisto normos negu vokiečių, d/susigrūdimas. Kiekviena stovykla, kurią aš mačiau, nutraukus nuo jos uždangą, pasirodė tik atmatų duobė, kurioje melas, apgaulė, vagystės ir intrigos knibždėte knibždėjo. Lytiniu klausimu dorovė tiek susmukusi, kad pasiekė žemiausią lygį. Žinoma, aš geriau norėčiau, kad mano duktė geriau gyventų nekenčiamoje politinėje santvarkoje, negu šešis mėn. gyventų išvietovintų asmenų stovykloje... Reikia pasakyti, kad yra tokių žmonių, kuriems visuomet geriau patiks gyventi ten, kur viskuo nemokamai aprūpinama, tik, žinoma, išskyrus savigarbą. ...Kodėl jie turi būti geriau išlaikomi negu vokiečiai?...Jie /latviai/ iš visų pabaltiečių daugiausia yra provokiško nusistatymo/4/

- "PUKUS LKSMEISTERIS" - tokia antraštė "Latvian Sports" /VI.12/ pateikia straipsnį apie mūsų "Šarūno" krepšininkų rungtynes su latvių rinktinė Lūbecke. Tenai rašoma: "Per Sekmines Lūbecke sporto rūmuose buvo didžios krepšinio dienos. Vietos lietuvių svečiais viešėjo garsi Kemteno lietuvių rinktinė komanda, kad vėl palygintų jėgas su latvių geriausiais krepšininkais. Pakeliui iš tolimų pietų ji viešėjo daugelyje DP stovyklų ir savo žaidimo metu stebino tiek Hanau, tiek Hamburgą. Šį kartą namuose liko pats lietuvių komandos kapitonas - šviesiaplaukis milžinas Puzinskas. Į sudėtį neįėjo greitasis Grybauskas, kuris kovojo prieš Lūbecko latvius Manchene. Tačiau šie krepšininkai, kurie šiuo metu gina

dvigubo Europos meisterio Lietuvos spalvas, puikiai pademonstravo savo krepšinio žaidimo tobulumą. Jų komandoje greta užgrūdintų žaidėjų mes matome naujus, dar nežinomus vardus. Tai pasekmė rimto pažuošiamojo darbo, kurį savo metu atliko jų Amerikos tautiečiai. Kai Sekminių antrąją dieną Lūbecke prieš Kempteno lietuvius išėjo latvių rinktinė, sporto rūmuose viešpatavo valstybinių rungtynių dvasia. Rungėsi du buvę Europos meisteriai, kurie dar niekad nebuvo leidę šiai garbei iškelti iš mažųjų Pabaltijės kraštų. Tik dabar Ginevoje Europos meisterio vardą iškovojo be mūsų dalyvavimo, ir daugelis žiūrovų klausė save, ar Lūbecke nevyksta tas finalas, kurio nenumatė tolimoji Gineva. Tikrai, labai sunku tikėti, kad naujasis krepšinio meisteris Čekoslovakija būtų pajėgi priešintis lietuviams. Lūbecko sporto rūmuose buvo milžiniškas žiūrovų antplūdis, srovėmis plaukė tiek lietuviai, tiek latviai, nors labai gaila, kad stota ton aštrion kovon, kuri vyko senais laikais. Žaidimo metu mūsų vadovui Baumaniniui net du kartu teko kreiptis į žiūrovas, kviečiant laikytis sportinės tvarkos. Drąsiai galime sakyti, kad lietuviai buvo geresni ir jų pergalė nėra atsitiktinė. Tarp senųjų žaidėjų geras jaunas centras Varkala, ką tik išėjęs iš mokyklos suolo ir vos sulaukęs 18 m. Gražus ir žavėjimosi vertas Norkaus II žaidimas. Lietuvių vienetas ištrėmė visiškai sulydytas; puiki kamuolio technika ir kiekvieno žaidėjo kūno kondicija - visų galimų maksimumas. Latvių komandoje nebuvo susižaidimo. Be to, II kėlinyje latviai daugelį kartų kamuolio neteko pasuodamiesi. Nesisėkė. Dar arčiau teisybės - mes nesam taip toli. Latviai kartais nusidėjo ir tolimais metimais. Galutinė išvada - pelnytas pergalėjimas, su kuriuo tenka sutikti ir iš naujo energingai griebtis darbo, kad vėl kada būtumėm pasirodę revanšui" - baigia laikraštis (TŽ)

VIETOS ŽINIOS

- VAIKUČIŲ PIRMOJI KOMUNIJĄ bus rytoj /VI.28/ 8 val. rytą mūsų stovyklos koplyčioje. 24 vaikučiai priels prie pirmosios Šv.Komunijos. Išpažintis šiandien 19 val. tenai pat.
- IP DABO BENDRUOMENĖ ĮSTEIGTA. Vakar lenkų stovykloje įvyko visų suinteresuotųjų statybos įmonės steigimo reikalu susirinkimas, kuriame dalyvavo 18 asmenų, jų tarpe 9 lietuviai. Nutarta įsteigti bendrą visiems Kempteno beviečiams /DP/ statybos įmonę - darbo bendruomenę. Į organizacinį komitetą išrinkti 6 asmenys, jų tarpe po vieną iš lietuvių, latvių, lenkų ir estų. Lietuvių atstovas - dipl.inž.B.Dankus. Reiškama pasitenkinimo, kad tuo būdu busias padarytas pirmas žingsnis savarankiškam darbo organizavimui, vadovaujant saviškiams.
- STUDENTŲ KVARTETO KONCERTAS, vadovaujant Liudui Jarošekui, įvyksta ateinantį pirmadienį - /VII.1/ 19,30 val. Kornhauso salėje. Bilietų galima gauti birž.29 ir liepos 1 d. Komiteto raštinėje darbo valandomis.
- CHORO REPETICIJA bendrai visiems balsams įvyksta šiandien 17val.
- MAISTO KORTELĖS valgantiems valgykloje bus išdavinėjamos rytą /VI.28/ nuo 10 val. ūkio skyriaus raštinėje.
- SUSITUOKĖ J.A.Valstybės 18 metų D.Sprouse su 79 metų M.Lyons. Jaunamartė turi 7 vaikus ir 49 anūkus, iš kurių jauniausias tiek pat metų, kaip jos dabartiniam vyrui. Jaunikis vedyboms turėjo išgauti leidimą iš savo tėvų /SaS Nr.171, VI.21/.